

Gemeenten: leidend of lijdend?

Wetsvoorstel zorgt voor kink in de kabel

In de Tweede Kamer is recentelijk een wetsvoorstel voorgelegd waarin de huidige wetgeving betreffende leidingen en kabels wordt besproken. Gemeenten en leidingeigenaren steggelen al jarenlang over de verschuiving van kabels en leidingen en de gevolgen die deze werkzaamheden (onder andere op financieel gebied) met zich meebrengen. Het wetsvoorstel 'nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten' is echter niet de oplossing voor de huidige problematiek, meent het gemeentelijk platform, kabels en leidingen (GPKL).

Bestuurslid Hans Heijlond van 't Hul spreekt namens het GPKL en pleit voor uniforme regelgeving voor kabels en leidingen, zodat een gang naar de rechtszaal vermeden kan worden.

Het GPKL heeft een brief naar de Tweede Kamer gestuurd en heeft daarbij de steun van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gekregen. Er zijn verschillende ontwikkelingen die hebben bijgedragen tot de totstandkoming van de brief, stelt Heijlond van 't Hul. In het verleden was er al onduidelijkheid over de regelgeving, maar het wetsvoorstel maakt het er niet helderder op.

Wat is de aanleiding van de brief geweest?

"Het wetsvoorstel 'Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten' zal binnenkort door de Tweede Kamer worden behandeld. Dit wetsvoorstel wil onder meer voorzien in een wettelijke basis voor nadeelcompensatie. Een voorbeeld van de nadeelcompensatie is de vergoeding die een gemeente betaalt aan een netbeheerder voor een gedwongen verlegging van zijn kabels en leidingen in verband met de uitvoering van gemeentelijke werken of het bouwrijp opleveren van grond ten behoeve van woningbouw."

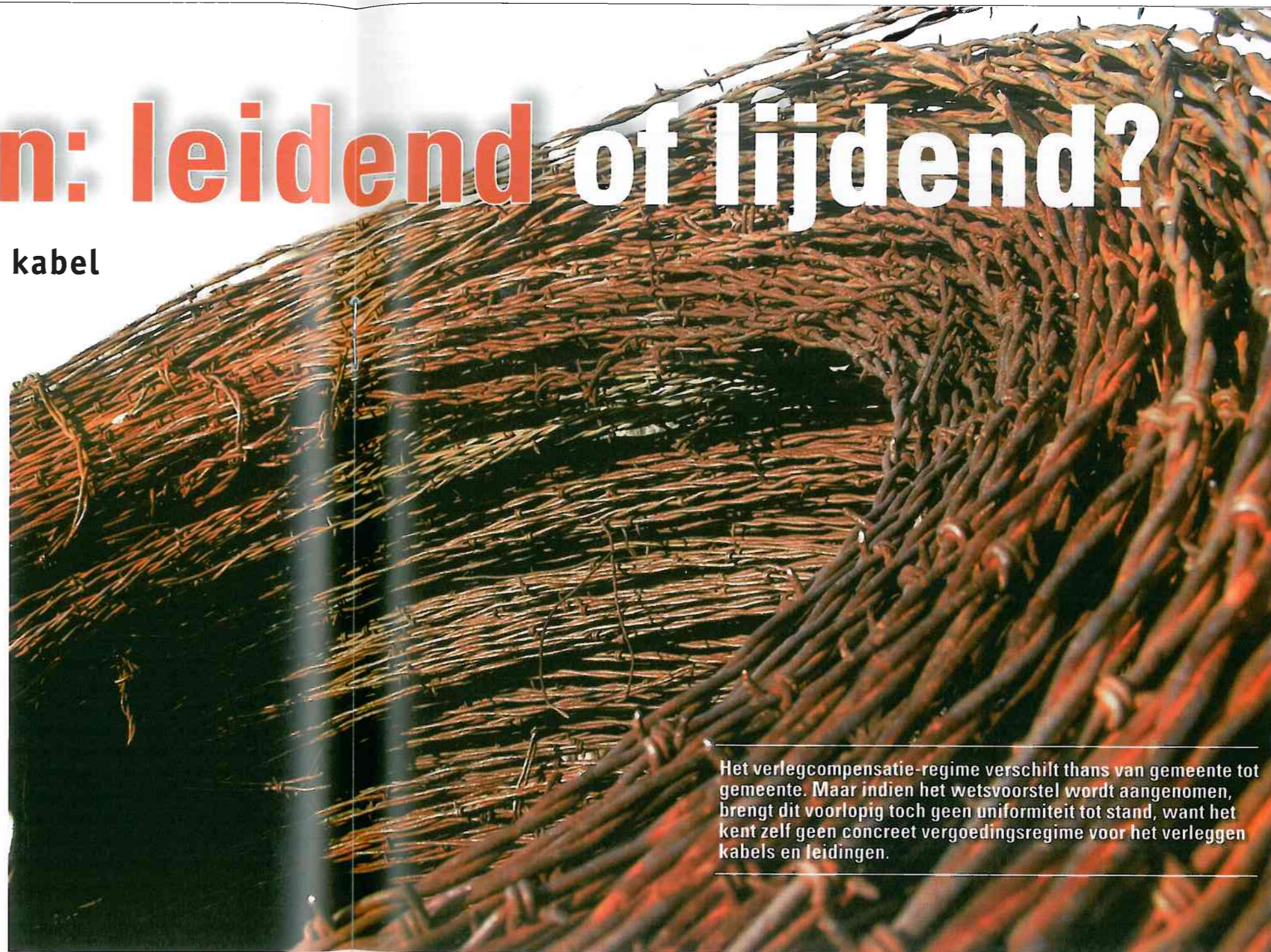
Wat betekent het wetsvoorstel concreet voor de gemeentelijke verordeningen van gemeenten?

"Veel gemeenten hebben verordeningen

waarin wordt aangegeven hoe hoog deze vergoeding is. Meestal is de vergoeding lager naarmate de kabel of leiding langer in gemeentelijke grond ligt. Bij de inwerkingtreding van het wetsvoorstel zullen de gemeentelijke nadeelcompensatieverordeningen voor verleggen van rechtswege komen te vervallen en daarmee de zekerheid over de te betalen -respectievelijk te ontvangen - vergoeding die gemeenten en netbeheerders nu nog hebben. Gemeenten en netbeheerders zullen dan waarschijnlijk vaker naar de rechter stappen. Het wetsvoorstel zal dus naar mijn mening voor alle betrokken partijen leiden tot meer onzekerheid over de vergoeding van verlegkosten. Het verlegcompensatie-regime verschilt thans van gemeente tot gemeente. Maar indien het wetsvoorstel wordt aangenomen, brengt dit voorlopig toch geen uniformiteit tot stand, want het kent zelf geen concreet vergoedingsregime voor het verleggen kabels en leidingen. Uiteindelijk zal via jurisprudentie een uniform vergoedingsregime tot stand komen, maar dat zal nog jaren duren."

U pleit dus voor een landelijke publiekrechtelijke regeling?

"Jazeker. Gemeenten en netbeheerders hebben behoefte aan duidelijkheid omtrent de hoogte van de vergoedingen. Daarnaast zou de vergoeding, ongeacht de gemeente waar de verlegging plaatsvindt, hetzelfde moeten zijn. Volgens de Commissie Burgering, die onder meer een nadeelcom-

Het verlegcompensatie-regime verschilt thans van gemeente tot gemeente. Maar indien het wetsvoorstel wordt aangenomen, brengt dit voorlopig toch geen uniformiteit tot stand, want het kent zelf geen concreet vergoedingsregime voor het verleggen kabels en leidingen.

pensatie-regime voor verleggingen heeft opgesteld voor alle circa 150 gemeenten in het voorzieningsgebied van het drinkwaterbedrijf Vitens, is er een landelijke publiekrechtelijke regeling nodig. Het Gemeentelijk Platform Kabels en Leidingen (GPKL) onderschrijft de opvatting van deze commissie van harte en heeft een brief naar de woordvoerders in de Tweede Kamer gestuurd. Het GPKL heeft daarbij de steun van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Er is bovendien een extra reden om tot zo'n landelijke regeling te komen."

Wat is die extra reden dan?

"De behoefte aan zo'n landelijke publiekrechtelijke regeling is nog groter geworden

door een recent arrest van de Hoge Raad in de zaak De Ronde Venen. Deze gemeente had een oude overeenkomst met daarin opgenomen een verlegvergoeding opgezegd en vervangen door een verordening die voor de gemeente gunstiger is. De overeenkomst had geen einddatum en voorzag evenmin in opzegging.

Anders dan het Hof Amsterdam oordeelde de Hoge Raad in deze zaak dat de gemeente geen zwaarwegende grond hoeft te hebben om de overeenkomst op te zeggen. Door dit arrest zullen meer gemeenten oude overeenkomsten inzake verlegvergoedingen gaan opzeggen en vervangen door verordeningen. Echter zullen deze verorde-

ningen, zoals gezegd, straks van rechtswege komen te vervallen door de inwerkingtreding van het wetsvoorstel."

Mocht die landelijke regeling er komen, wat gebeurt er dan?

"Indien aan de wens van het GPKL, de VNG en de Commissie Burgering wordt tegemoet gekomen door het opstellen van een landelijke regeling voor verlegvergoeding, wil het GPKL er bovendien nog op wijzen dat het - los van het wetsvoorstel 'Nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten' voor gemeenten - binnenkort wettelijk onmogelijk zal worden precariobelasting te heffen op in hun grond liggende kabels en leidingen. Dat geldt nu

al voor kabels en leidingen die liggen op basis van een gedoogplicht, zoals telecommunicatiekabels ten dienste van een openbaar elektronisch communicatienetwerk. Als keerzijde van dit 'liggen om niet' kent de Telecommunicatiewet het 'verleggen om niet'.

Als een gemeente geen enkele vergoeding ontvangt voor het ter beschikking stellen van haar grond is het ook niet redelijk dat zij mee moet betalen aan de kosten van verleggen. Indien het inderdaad tot een landelijke regeling zal komen, wil het GPKL het adagium 'liggen om niet' is verleggen om niet' graag in de discussie inbrengen." ■